

Jaarverslag

Samenwerkingsorganisatie BRZO Zuid-Holland 2009

Inleiding

Dit is het jaarverslag 2009 van de uitvoerende overheden binnen het Brzo-domein in de provincie Zuid-Holland. Deze overheden zijn: de samenwerkingsorganisatie Westpool-zuid, gevormd door de bevoegde gezagen Wet milieubeheer provincie Zuid-Holland (PZH), de Milieudienst Zuid-Holland Zuid (MZHJ) en de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR), de Arbeidsinspectie, directie Major Hazard Control, team Rijnmond en team West en de Brandweer van de Veiligheidsregio's Rotterdam-Rijnmond, Haaglanden, Hollands-Midden en Zuid-Holland Zuid. Het bevoegd gezag Wet milieubeheer wordt bij een aantal inspecties bijgestaan door een adviseur van Rijkswaterstaat en/of de waterschappen.

Organisatie

In de provincie Zuid-Holland was tot voor kort de uitvoering georganiseerd in twee gebieden: binnen en buiten het Rijnmondgebied. In 2009 is daar verandering gekomen. Nu is de uitvoering georganiseerd voor de gehele grondgebied van de provincie Zuid-Holland. Dat bleek mogelijk, doordat de brandweren taken hebben gebundeld. Vanuit Dordrecht en Rotterdam worden alle Brzo-taken uitgevoerd, waarbij andere veiligheidsregio's uitvoeringstaken hebben overgedragen aan de collega's in Rotterdam en Dordrecht. De Wet milieubeheer bevoegde gezagen hebben in 2008 een gemeenschappelijke inspectiepool gevormd. De provincie Zuid-Holland, de Milieudienst Zuid-Holland Zuid en de DCMR Milieudienst Rijnmond werken samen in de Westpool-zuid. Bij de Arbeidsinspectie tenslotte zijn er (nog) twee teams in de provincie Zuid-Holland, maar door een slimme vertegenwoordiging in overleggen lijkt het alsof er één team opereert. Het belangrijkste doel in samenwerking tussen de overheden is een goede kwaliteit van de uitvoering van het Brzo, waarbij een goede samenwerking en afstemming essentieel zijn. De samenwerkende overheden kennen een overlegstructuur. De partners hebben in 2009 afspraken gemaakt voor de planning en uitvoering van de inspecties en beoordeling van veiligheidsrapportages. De bevoegde gezagen Wm in Noord- en Zuid-Holland hebben in 2009 een samenwerkingsovereenkomst getekend, waarmee beide provincies één regio vormen, de Brzo-regio West. In deze samenwerking zijn o.a. afspraken gemaakt voor een gezamenlijke overlegstructuur.

Leo de Jong, directeur Milieudienst Zuid-Holland Zuid:

"De ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst, waardoor de Wm bevoegde gezagen één Brzo-regio West hebben gevormd, is weer een grote stap in de vorming van een professionele uitvoeringsorganisatie, die gesteld is op de toekomstige ontwikkelingen. Een verdergaande samenwerking en eenduidige uitvoering van de werkzaamheden, alsmede kennisonderhoud leggen een solide basis voor kwalitatief hoogwaardig toezicht. De ontwikkelingen die nu in gang zijn gezet, geven mij vertrouwen voor de toekomst. De toekomstige regionale uitvoeringsdiensten, kunnen met een dergelijke bewezen samenwerking ruimschoots voldoen aan de kwaliteit- en continuïteitsvereisten op dit terrein. Voor de inspecteurs biedt dit verband ook kansen voor ontplooiing en professionalisering."

Samenwerking

De overheden in Zuid-Holland maken praktijkgerichte afspraken met elkaar om de inspecties in de provincie Zuid-Holland op een professionele wijze uit te voeren en te werken aan continue verbetering. In 2009 is het project Versterking van de samenwerking uitgevoerd, waaraan alle overheden in de provincie hebben meegewerkt. In dit project hebben managers, coördinatoren en inspecteurs met elkaar om tafel gezeten om de uitvoering van inspecties nog verder te verbeteren. Het resultaat is dat een aantal nieuwe afspraken is gemaakt om in 2010 de uitvoering verdergaand te professionaliseren.

Jan van Bodegom, inspecteur MHC, team Rijnmond en deelnemer in de werkgroep Versterking van de samenwerking:

"De eerste geluiden over versterking van de samenwerking tussen de BRZO toezichthouders in West-Nederland dateren voor mij al weer van najaar 2008. Omdat ik er van overtuigd ben dat een beter product alleen mogelijk is met een betere samenwerking zie ik dit als een noodzakelijk initiatief. In mijn visie kan dat echter alleen bereikt worden door het vergroten van de functionele (werk gerelateerde) contacten. Je moet elkaar leren kennen als professional. Dat is iets wat mij aanspreekt en daarom wil ik me er voor inzetten. De BRZO bijeenkomst bij de DCMR van 9 februari 2010, met intervisie tussen de toezichthouders, zie ik als een eerste goede stap op deze ingezette weg."

Vernieuwing toezicht

In 2009 is een begin gemaakt om het VT project in Rijnmond, Frontoffice Chemie (FOC) Rijnmond, af te stemmen op de Brzo-inspecties. De Frontoffice Chemie is een vorm van Vernieuwend Toezicht (VT), waarin 12 inspectiepartners samenwerken in afgestemd toezicht binnen een vaste periode, met als doelen transparantie, professionaliteit en tijdigheid.

In 2009 is voor 15 FOC-inspecties aansluiting gezocht bij de uitvoering van Brzo-inspecties en heeft er afstemming tussen beide plaatsgevonden. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen om de processen van Brzo en FOC zoveel mogelijk af te stemmen en gelijk te trekken.

Anton Mol, coördinator Brzo en Front Office Chemie en inspecteur, DCMR:

“Als coördinator heb ik de taak om de inspecties voor BRZO en Frontoffice Chemie op elkaar af te stemmen. Bovendien is er gestreefd om de inspectieleider Brzo ook coördinerend toezichthouder te laten zijn om de één-loket gedachte zoveel mogelijk gestalte te geven. De eerste ervaringen zijn overwegend positief, verbeterpunten zijn de planning van de inspecties, de samenwerking tussen de inspectiepartners en verbetering van zowel de kwaliteit als de tijdigheid van de rapportage.”

Kennis en kunde

Een goede en constante kwaliteit in de uitvoering van Brzo-inspecties was ook in 2009 het belangrijkste doel. De uitkomsten van de evaluatie van het landelijke verbeteringsprogramma en het tevredenheidsonderzoek dat in 2007 onder bedrijven is uitgevoerd onderschrijven dat. Ruime kennis en vaardigheden van inspecteurs en coördinatoren zijn daarbij belangrijke voorwaarden. Na de inventarisatie van het vereiste opleidings- en kennisniveau in 2008 zijn in 2009 de gezamenlijke opleiding- en trainingstrajecten gestart. Inspecteurs hebben een opriscursus NIM gevolgd en er is een introductiedag voor nieuwe inspecteurs georganiseerd. Daarnaast hebben enkele inspecteurs de Inspectieleideropleiding gevolgd. Ook is de uitwisseling van Wm-inspecteurs voortgezet. In vier expertmeetings voor inspecteurs en coördinatoren zijn kennis en ervaring uitgewisseld op het gebied van Safety Performance Indicatoren, veiligheidscultuur bij bedrijven en het gebruik van GIR, handhaving en sanctiestrategie en blussystemen en sprinklerinstallaties bij PGS-15 bedrijven. Er is een bezoek gebracht aan Esso waarbij inspectie-ervaringen zijn uitgewisseld. Aan deze expertmeetings hebben coördinatoren en inspecteurs van alle Brzo-overheden in Noord- en Zuid-Holland deelgenomen.

Samen met de Arbeidsinspectie is op landelijk niveau verder gewerkt aan de ontwikkeling van een inspectie-instrument om veiligheidscultuur bij bedrijven te kunnen beoordelen. De DCMR werkt aan een systematiek voor incidentenanalyse. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij het landelijke project Nieuwe Ongevalsemethodiek (NOM). De analyse zal uiteindelijk mogelijkheden bieden te sturen bij de keuze van inspectieonderwerpen bij Brzo-inspecties. Verder is Zuid-Holland breed vertegenwoordigd in diverse landelijke overleggen en werkgroepen om op de hoogte te blijven van ontwikkelingen en een bijdrage te leveren aan het landelijke uitvoeringsbeleid van het Brzo'99.

Uitvoering

In 2009 is het bestuurlijk vastgesteld inspectieprogramma 2007-2011 voor de Brzo-uitvoering in Noord-Holland en Zuid-Holland geëvalueerd. Geconcludeerd is dat het inspectieprogramma nog steeds actueel is. De bestuurders zijn van de evaluatie op de hoogte gesteld.

In 2008 zijn voor alle geïnspecteerde bedrijven door de inspectieteams een actueel toezichtmodel en meerjaren-inspectieplanning opgesteld. Voor het samenstellen van de inspectiejaarplanning voor 2009 zijn de actuele toezichtmodellen als uitgangspunt genomen.

Daarbij is voor de provinciale bedrijven in het Rijnmond-gebied een variabele inspectiefrequentie gehanteerd en voor de overige bedrijven een jaarlijkse inspectiefrequentie. De Brzo-inspecteurs inspecteerden in 2009 volgens de landelijke nieuwe inspectiemethodiek (NIM) en de regionale werkafspraken. Zij rapporteerden de inspectieresultaten in de Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte (GIR). Er is een aantal nieuwe inspecteurs opgeleid volgens de NIM. Zij hebben in 2009 hun certificaat behaald, zijn ingewerkt en hebben onder toezicht van ervaren collega's hun eerste Brzo-inspecties verricht. In Zuid-Holland zijn momenteel zo'n 60 opgeleide NIM-inspecteurs werkzaam.

Hans Luijmes, NIM-inspecteur Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond :

“In 2009 heb ik samen met een aantal collega's de NIM-opleiding gevolgd. In het begin moest ik wel omschakelen omdat ik als inspecteur voornamelijk controles uitvoerde op gebied van het Gebruiksbesluit. Het Brzo vergt een totaal andere benadering van een inspectie, de inspecties worden voornamelijk als systeemgerichte audit uitgevoerd. De werkwijzer Brzo is hiervoor een goed naslagwerk. Tijdens de nabespreking van de NIM-cursus met de cursusleiding heb ik het behalen van het certificaat vergeleken met het behalen van een rijbewijs: je bent geslaagd, maar de werkelijke ervaring doe je op in de praktijk. Hierbij heb ik tijdens de voorbereiding en de controles veel steun van ervaren collega's, zowel van de brandweer als ook van de andere diensten.”

Om de kwaliteit van de inspecties te bewaken is een aantal kritische prestatie indicatoren ontwikkeld. Tijdigheid van verzending van de inspectierapportages naar de bedrijven is een van de belangrijkste criteria voor die kwaliteit en was daarom ook in 2009 een belangrijk speerpunt.

Cijfers en feiten

In 2009 vielen 138 bedrijven in Zuid-Holland onder de werking van het Brzo'99. Deze bedrijven zijn als volgt onder te verdelen:

	VR-bedrijven	PBZO-bedrijven	
Rijnmond	82	28	110
Zuid-Holland Zuid	4	5	9
buiten ZHZ en Rijnmond	9	10	19
Totaal	95	43	138

KPI	Doelstelling	Resultaat 2009
Beoordeling veiligheidsrapporten op volledigheid	80% binnen de wettelijke termijn	100%
Inspectie - tijdig uitvoeren - opsturen inspectierapport naar bedrijf binnen 8 weken	90% ten opzichte van planning 80%	97% 96%
Aanwijzen dominobedrijven	90% binnen de wettelijke termijn	96%
Gekwalificeerd personeel Inspecties worden alleen uitgevoerd door gekwalificeerde inspecteurs	100%	100%

In de samenwerkingsorganisatie zijn in 2009 totaal 120 inspecties gepland, waarvan er 116 zijn uitgevoerd en 4 geannuleerd. Van de 116 uitgevoerde inspecties zijn er 96 uitgevoerd bij bedrijven gelegen in de provincie Zuid-Holland, de rest elders in het land. Binnen de uitwisseling zijn 8 bedrijven bezocht en hebben 56 inspecteurs met een inspectie meegelopen om hun kennis te vergroten. Er zijn diverse gegevens verzameld en gegenereerd om de prestaties van de samenwerkingsorganisatie te monitoren. De Westpool-zuid heeft een aantal kritische prestatie indicatoren gedefinieerd. In de tabel hierboven vindt u een opsomming van deze indicatoren met daarachter het in 2009 behaalde resultaat.

Bestede uren per organisatie:

Organisatie	Totaal bestede uren aan inspecties
DCMR Milieudienst Rijnmond	6687
DCMR voor LSB	3066
Milieudienst Zuid-Holland Zuid	752
Provincie Zuid-Holland DWGM	750
Arbeidsinspectie team Rijnmond	4620 (exclusief 10% reistijd)
Arbeidsinspectie team West	1530
Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	4160
Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid	920
Veiligheidsregio Haaglanden	40
Veiligheidsregio Hollands Midden	700

Eruit gelicht

Nieuw in 2009 was het toewijzen van een coach aan NIM-inspecteurs van de DCMR met weinig Brzo-inspectie-ervaring. Deze coach ondersteunt de inspecteur met raad en daad en geleidt hem of haar door het inspectieproces.

Ester van Aalst, NIM-inspecteur en coach Brzo, DCMR:

“Ik ben begonnen met coachen in Amsterdam, omdat daar het Brzo-werk geheel nieuw was. Ik ben als collega meegelopen met inspecties en heb hen met raad en daad bijgestaan. Bij de DCMR bleek dat bij de overgang van opleiding naar praktijk ondersteuning gewenst is. Wat leuk is aan coaching is het sparren en samen nadenken over het gehele inspectieproces. Dat betekent dat je met iedereen een andere invulling geeft aan hoe je coacht. Dat wordt bepaald door de vraag en behoefte van de gecoachte. Als coach moet ik leren om wat meer mijn mond te houden.”

Ontwikkelingen

Naast de vele activiteiten binnen de samenwerking, waren ook daarbuiten veel ontwikkelingen. Op Europees niveau is een nieuwe indeling van gevaarlijke stoffen in het Global Harmonized System gemaakt. De oprichting van de Regionale Uitvoeringsdiensten zal in 2010 gestalte krijgen. Daarnaast zal een verkenning worden uitgevoerd voor het samengaan van Vernieuwing toezicht en Brzo.

Samenwerking Brandweer

Ook binnen de regionale Brandweren in de provincie Zuid-Holland zijn er in 2009 grote stappen gezet om de samenwerking te verbeteren. De vier regionale Brandweren Haaglanden, Hollands-Midden, Rotterdam-Rijnmond en Zuid-Holland Zuid zijn overeengekomen een samenwerkingsverband aan te gaan.

Daarnaast zijn er de eerste stappen gezet in de samenwerking met de Regionale Brandweren van de provincie Noord-Holland. De brandweer ontwikkelt daarbij een samenwerkingsverband dat aansluit bij de structuur van de partners binnen de regio West. De eerste resultaten hebben al geleid tot het meelopen bij inspecties buiten de regio en het gezamenlijk organiseren van netwerkdagen. In 2010 zullen de samenwerkingsverbanden nader worden uitgebreid en bekrachtigd.

Afstemming op landelijk niveau

De Brzo-overheden in Zuid-Holland zijn in diverse landelijke overleggen vertegenwoordigd, zoals de LAT-regies en -portaalgroep, de LAT-werkgroepen Nieuwe ongevals-methodiek, Monitoring, Handhaving, Opleidingen, de NIM/GIR Stuur- en Gebruikersgroep. Met deelname aan deze overleggen wordt een bijdrage geleverd aan het ontwikkelen van gezamenlijk beleid en worden de belangen van de Brzo-samenwerking in Zuid-Holland behartigd.

Plannen voor 2010

In 2010 zal tijdigheid van verzending van inspectierapporten een belangrijk speerpunt blijven. Daarbij wordt de lat hoger gelegd en zal het streven zijn het inspectierapport binnen 5 weken bij het bedrijf te hebben. Daarnaast zal veel aandacht uitgaan naar verdere professionalisering en uniformiteit in de samenwerking in inspectieteams en verhoging en verbreding van de kennis en kunde van de inspecteurs. De samenwerking met provincie Noord-Holland zal concreter vorm krijgen. De afgesproken nieuwe overlegstructuur voor de gehele regio West zal invulling krijgen. Verder zal het aantal afgestemde Brzo-inspecties en FO-Chemie-inspecties toenemen. Een werkgroep zal onderzoeken of in Zuid-Holland invulling kan worden gegeven aan een concernaanpak bij de uitvoering van Brzo-inspecties. De uitkomsten zullen voor een landelijke toepassing worden voorgedragen.

Andere ontwikkelingen in het land worden actief gevolgd, zoals de plannen voor het samengaan van de uitvoering van Vernieuwing Toezicht en Brzo.

Robert Mout, manager van de Westpool-zuid, DCMR:

“De afgelopen twee jaar is er veel bereikt om de kwaliteit van het Brzo-werk (nog verder) te verbeteren en de samenwerking tussen de Brzo bevoegde gezagen te intensiveren en op een grotere schaal te organiseren. In 2010 gaan we voort op deze ingeslagen weg, waarbij de inhoudelijke verbetering van de samenwerking centraal staat. Even geen nieuwe zaken introduceren zoals dat de afgelopen jaren heeft plaatsgevonden. In 2010 is het goed om ons erop te richten om de bestaande afspraken zo goed mogelijk na te komen.”